

pierwszy biuletyn polskiego
towarzystwa ochrony prawa
autorskiego * marzec 1931 *
warszawa * pałac staszycy *

* list okólny założycieli towarzystwa *

Przez sto kilkadziesiąt lat, od rozbioru kraju aż po ostatnie przedwojenne lata wieku bieżącego, prawo autorskie — i w praktyce i w teorii — jakby nie istniało u nas wcale. Skutkiem rozbitcia narodu na trzy zabory (do których dołączyło się nadto czwarte ognisko: emigracja paryska, a znacznie później piąte: emigracja polska w Stanach Zjednoczonych), skutkiem jednojęzyczności tych dzielnic, a zarazem odcięcia ich od siebie granicami, oddaleniem i zwłaszcza brakiem ochronnych traktatów czy ugód międzypaństwowych, rozplenił się jak oset „przedruk rabunkowy” (kontrafakcja), tem przykrzejszy, że doznawało się go od *swoich*, najczęściej otwarcie spekulacyjny, czasem osłaniający się względami dobra publicznego, patriotyzmu i t. p., ale zawsze ignorujący poprostu prawo autorskie.

W wieku ubiegłym słynęła z tego piractwa Galicja. Jaskrawy przykład podaje p. A. Semkowicz w niedawnej swej książce: „Wydania dzieł Adama Mickiewicza”. *Ani jedna książka poety nie wyszła w Galicji w wydaniu autoryzowanem*, natomiast rabunkowych przedruków zjawiały się całe szeregi, częstokroć zanim się wyczerpała oryginalna edycja autora. Umiano nawet dawać rabunkowe pierwodruki z krążących po rękach odpisów, zanim poeta sam zdołał rzecz swą ogłosić (*Oda do młodości* i *Reduta Ordoni*). Jeśli tak bezceremonjalnie rozporządzano się dziełami Mickiewicza, czczonego, uwielbianego, a nadto umiającego twardo ujmować się o swe prawo autorskie (por. sprawę z Darowskim), — cóż mówić o losach innych autorów?

W pierwszym dziesięcioleciu wieku bieżącego przewyższyło snadź Galicję dziennikarstwo polskie w Stanach Zjednoczonych. Przedrukowywano tam piracko, bez wiedzy i woli autorów, powieści Reymonta, Żeromskiego, Sieroszewskiego i t. d., z czasopism warszawskich, z numeru na numer, nie czekając nawet na ukazanie się rzeczy w książkowej edycji.

Te rabunki ze strony swoich uzupełniała ulegalizowana grabież ze strony obcych. Drapujące się w czcigodną szatę „dobra narodu”, a w stosunku do prawa autorskiego korsarskie poprostu, rosyjskie prawo absolutnej wolności tłumaczeń bogaciło wydawców moskiewskich czy petersburskich ogromnemi nakładami Kraszewskiego, Sienkiewicza, Reymonta i t. d., podczas gdy ciż auto-

rowie za niewielkie stosunkowo wydania polskie skromnym honorarjum zadowalać się musieli. Ofiarowano nam wzajem prawo takich samych tłumaczeń z Turgieniewa, Tołstoja, Gonczarowa, Dostojewskiego i t. d., ale od Danajów nie chcieliśmy darów choćby najdrogocenniejszych i skutkiem tego uniknęliśmy poniekąd uczestnictwa w uprawnianej przez państwo grabieży.

Pominiemy różne inne ustawodawcze naruszenia rzeczywistej zasady prawa autorskiego, różne inne udarowania kosztem autora jakichś osób trzecich (antologistów, wypisarzy i t. p.), zawsze pono w imię dobra publicznego.

To, co opowiedzieliśmy powyżej, wystarczająco okazuje bezbronność i w znacznej mierze bezprawność autora w owej epoce. Czyż dziw, że zwątpić mógł wreszcie o swoim prawie, że uwierzył, iż dla „dobra publicznego“ wolno popełniać i trzeba tolerować bezprawie — że zmiłkł i znosił apatycznie krzywdy? Czasem ozwał się jeszcze głos Mickiewicza, że „można potrzebie czytelników odpowiedzieć bez zaszkodzenia autorom“, czasem dorzucił niemniej surowe słowo Norwid, raz jeden doszło przez Fr. Dmochowskiego szerokie echo zachodnich walk o rzeczywiste, nie z łaski nadane, prawo autorskie — ale naogół ludzie jęli zapominać o niem, nasiąkać tem, co mówiły ustawodawstwa najbliższe, godzić się z niemi, nic poza niemi nie widzieć i o sto lat w tył w wyobrażeniach swoich się cofać.

Uwydatniło się to dowodnie z okazji trzech ważkich faktów, które po odzyskaniu przez Polskę niepodległości zainaugurowały w niej niejako nową dobę prawa autorskiego.

Przystąpienie do Konwencji Berneńskiej było naogół traktowane obojętnie, raczej jako obowiązek narzucony nam przez Traktat Wersalski, aniżeli jako akt wielkiego znaczenia kulturalnego. Szczegół natomiast tego faktu (mianowicie przyjęcie, na wniosek Ministra Sztuki i Kultury, tekstu Konwencji w ostatniej, berlińskiej redakcji z r. 1908, bez zastrzeżeń) wywołał całą burzę zarzutów i protestów, przyczem z początku trudno się było dowiedzieć, o jakie komu zastrzeżenia chodziło. Później dopiero wyszło na jaw, że burzono się przeciwko rozszerzeniu prawa autorskiego, wynikającemu ze zniesienia tak forytowanej ongi, zupełnej, po pewnym terminie, wolności przekładów. Trudno tu widzieć coś innego jak echo uprawianego konsekwentnie przez Rosję, pod pokrywką dobra publicznego czy interesów narodu, korsarstwa. Repliką na te żale i zarzuty miała być przygotowywana przez rząd włoski na wiosenną Konferencję w Rzymie 1928 r. propozycja ogólnego skasowania porobionych przez różne państwa zastrzeżeń, ku czemu Włochy same przykład dać miały, zrzekając się dobrowolnie swoich.

Faktem drugim było wypracowanie przez Komisję Kodyfikacyjną polskiej ustawy o prawie autorskiem. Protokoły posiedzeń Komisji wykazują, mimo będącej do zawdzięczenia referentowi zupełnie nowoczesnej konstrukcji tez podstawowych, wyraźną skłonność do ograniczeń prawa autorskiego w szczegółach, na rzecz jakiegoś niewystarczająco zbadanego i sprawdzonego „dobra publicznego“ (öffentliches Interesse), o którym ostrzega Regelsberger, iż jest to „leid-

lich ein Begriff von unsicherer Begrenzung“. Te same protokoły wskazują również, że nie wygasło dotąd nawet między prawnikami przestarzałe pojęcie o prawie autorskiem, jako o nadanym jedynie na pewien czas przywileju. Że podobne starożytności grasują mocno w społeczeństwie, świadczy enuncjacja Związku Polskich Księgarzy Wydawców z powodu wniosku pośła Konopczyńskiego o Skarbie Narodowym literatury, nauki i sztuki: „Nie autorzy przelali prawo własności po 50 latach od śmierci na naród, lecz naród przyznał owe prawo spadkobiercom autorów na 50 lat od ich śmierci. Nie można darować tego, czego się nigdy nie posiadało, a zatem nie autorzy składają ofiarę, jeśli po 50 latach od ich utworów podatek będzie pobierany.“ Niemniej charakterystyczne i mówiące jest przywrócenie przez prawniczą komisję sejmową odrzuconego przez Komisję Kodyfikacyjną ograniczenia prawa autorskiego, zawartego obecnie w punkcie 6-ym artykułu 13-go. Dla czego ta „Kompositionsfreiheit der Lieder“ tak drogą się stała Sejmowi, trudno odgadnąć. Że „cette singulière permission légale“ stoi w sprzeczności nietylko z zasadniczym art. 12-ym, lecz i z ustępem 2-im art. 8-go, i nawet z prawem moralnem autora (art. 58), to dowodzi, na jakie manowce zaprowadzić może zbytńia skłonność do ograniczeń.

Przeciwko wszelkim ograniczeniom, a zwłaszcza opartym na niepewnych podstawach, wystąpił z całą kategorycznością zebrany w Warszawie pod koniec roku 1926 Kongres Międzynarodowy Prawa Autorskiego, stanowiący 35 tą sesję założonej w r. 1878 *Association Littéraire et Artistique Internationale*, która stanęła do narad z całym zasobem doświadczenia, wypracowanych zasad i osiągniętych urzeczywistnień praktycznych, jako reprezentantka zwycięskich uświadomień i zdobyczy na zachodzie Europy w ciągu tych samych lat stu kilkudziesięciu, które u nas były dobą zaniku nieledwie prawa autorskiego.

Bo i na zachodzie potrzeba było więcej niż stulecia, aby wywalczyć prawom autorów i artystów należne stanowisko, aby to, co pierwotnie wydawało się wynikiem nadanego przywileju, co potem było wyrazem instynktowego poczucia sprawiedliwości (grâce fondée en justice), zostało uznane za *prawo właściwe* (un droit légitime et non un privilège arbitraire), prawo sui generis, *powstające samoistnie z chwilą uzewnętrznienia się duchowej działalności człowieka*, prawo przyrodzone twórców, bez których to uzewnętrznienie się dojsłby do skutku nie mogło. Kampanję rozpoczęli, z natury rzeczy, najbliżsi zainteresowani, przedstawiciele różnych gałęzi twórczości, domagając się na całym szeregu kongresów literackich i artystycznych, krajowych i międzynarodowych, uznania praw swych i prawnej dla nich ochrony. Jakkolwiek pewne pod względem prawniczym nieścisłości w uchwalanych rezolucjach wywołały reakcję ze strony jurystów i doprowadziły do jałowych nieraz sporów o słowa i terminy (jak owa słynna walka o „własność“ literacką i artystyczną), lecz napór domagań się był tak silny, że wśród uczonych coraz większe budziło się zainteresowanie— i, jako owoc coraz pilniejszych badań, powstawała przeobfita literatura naukowa, poświęcona prawom na dobrach duchowych (Immaterialgüterrechte, droits intel-

lectuels). Tu znowu wszakże niewystarczająca znajomość samej — jak ją zwie W Hugo — „*matière littéraire et artistique*“, tych nowych a skomplikowanych stosunków i zagadnień, które dotąd nie nastęrczały się nauce prawa, prowadziła niejednokrotnie, mimo jurydycznej ścisłości rozumowań, na błędne drogi. Dopiero wytrwała, konsekwentna, półwiekowa już praca *Association*, oparta na stałym, systematycznym spóldziałaniu żywej, niezakostniałej w formułach przeszłości wiedzy prawniczej i doskonałej, uświadomionej fachowości w różnych dziedzinach działalności twórczej, zdołała zarówno do teoretycznych i do praktycznych, przełomowo nowych, a jednak nieutopijnych bynajmniej doprowadzić rezultatów.

Ten oto wzór, to mówiące za siebie doświadczenie na praktyce, przyświecały założycielom Polskiego Towarzystwa Ochrony Prawa Autorskiego. Pragną oni uczynić je terenem bacznej, wyrwanej współpracy czynników z różnych stron interesujących się sprawą, zapewnić w ten sposób wszechstronność badania i ścisłość wniosków, zmódcz we wspólnych roztrząsaniach będące owocem niedawnej przeszłości: pewną apatię interesowanych najbliżej, t. j. twórców, i pewną senność w tym zakresie prawniczej myśli polskiej, wytrzebić rozmaite nawyki, nasiąki i przeżytki lat minionych, postawić raz w należytem świetle płaczącą się dotąd bezładnie i niejasno kwestję „dobra publicznego“ w tej dziedzinie, wytworzyć wreszcie jakby nieoficjalną instancję, wygotowującą materiały i postulaty dla sfer urzędowych i przyśpieszającą przez to możliwe urzeczywistnienia praktyczne.

Współpraca ta, zatraćając nadto zbliżoną ogólniejszą, będącą źródłem troski o prawa twórców, kwestję *doceniania należytego wartości duchowych*, może mieć nieobyczajne wprost znaczenie kulturalne. Dla tego Zarząd Towarzystwa wzywa najgoręcej do udziału w niej przedstawicielei wszystkich gałęzi twórczości literackiej i artystycznej, światłych prawników, oraz wszystkich odczuwających *imponderabilia* kultury duchowej i potrzebę najtroskliwszej nad nimi opieki.

* wstępne trzylecie *

Polskie Towarzystwo Ochrony Prawa Autorskiego rozpoczynało byt swój przy bardzo skromnych środkach materialnych i przy zupełnym braku narzędzi pracy, książek i czasopism specjalnych, których ani samo nie posiadało, ani w żadnej z krajowych bibliotek publicznych znaleźć nie mogło. Nadto — niezorganizowane jeszcze dostatecznie w pierwszych chwilach, niedość może uświadomione w zbiorowości swej co do nowych, szerokich wiodokręgów prawa autorskiego, które

jakby w meteorycznym błysku odsłonił rewelacyjnie Kongres warszawski r. 1926, wreszcie niezgrane początkowo w swych elementach prawniczych i różnofachowych, ku wzajemnemu rozumieniu się i skutecznemu spóldziałaniu — musiało, pod naciskiem nie mogącej czekać i stawiającej krótkie nieodwołalne terminy rzeczywistości, przystąpić niezwłocznie (jeszcze nawet przed ukonstytuowaniem się formalnym) nie do spokojnego, kolejnego roztrząsania teoretycznego poszczególnych spraw

czy zagadnień prawa autorskiego, lecz do kategorię legistycznego ujęcia i sformułowania całego ich kompleksu, nie wyłączając ani licznych, zupełnie jeszcze płynnych problemów, ani szeregu nowych faktów życiowych, domagających się ścisłego zbadania fachowego i prawniczego. Te braki wszelkie, ten odwrócony pod parciem okoliczności porządek spraw, gdzie praca właściwa musiała poniekać wyprzedzić przygotowywanie się do niej, ta wreszcie krótkoterminowość i nieodzowność pośpiechu, wymagały od Zarządu Towarzystwa niezwykle wyłożonych wysiłków, aby niemożliwym na pierwszy rzut oka zadaniom podołać na czas — i rzetelnie.

Najcięższe były chwile przy pracy nad rewizją Konwencji Berneńskiej, jako przy pierwszym zmierzaniu się zbiorowem z zagadnieniami tak długo leżącymi u nas odłogiem, a teraz natychmiastowych wymagającymi rozwiązań — bo konferencja Rzymska stała już *ante portas* Trzeba było przede wszystkim przygotować, jako materiał i podłoże wspólnych rozrządzeń i dyskusyj, jakiś ściśle autentyczny a uziwężony i posegregowany ekstrakt rzeczy, któryby od razu wprowadzał *in medias res* najaktualniejszych zagadnień, dając, spraw i niepewności w dzisiejszym, prawie autorskiem. Po miesięcznej przeszło selektorsko-redakcyjnej pracy zarządu, oraz po kilkotygodniowych wysiłkach skromnej nader kancelarii Towarzystwa nad sporządzeniem potrzebnej ilości odpisów maszynowych, rozesłano, członkom oraz zaproszonym przedstawicielom zainteresowanych ministerstw, obejmujące 50 str folio zestawienie tekstu konwencji z r. 1908 z pomieszczonemi pod każdym jego artykułem odnośnemi propozycjami i uwagami Rządów Europejskich i Biura Berneńskiego, artykułami projektu wypracowanego przez *Association* w Lugano, rezolucjami i życzeniami Instytutu Międzynarodowego zatwierdzonemi przez Komisję

Współpracy Intelektualnej, Radę i Zebrań Ligi Narodów, wreszcie wnioskami i uchwałami związków i stowarzyszeń prywatnych. Nadto później, już w trakcie zebrań, uzupełniono te pierwsze materiały przez rozdanie obradującym 35-ciostronicowego zbioru specjalnych uwag i wniosków złożonych na piśmie przez poszczególnych członków (pp G. Beylina, H. Cederbauma, St. Czosnowskiego, M. Glińskiego, R. Langroda, J. Namitkiewicza, Z. Przesmyckiego i Fr. Zolla). Na całym szeregu zebrań (od 23/IX 1927 do 10/II 1928), uczęszczanych nader licznie i przeciągających się niekiedy do późnej nocy, a czasami dzielonych na dwa posiedzenia: ranne i wieczorne, święciła pod bacznym kierownictwem tryumf zupełny metoda stałej współpracy prawników oraz fachowców z różnych gałęzi twórczości, rozjaśniając nieraz kwestje napozór nieprzejednane sporne i doprowadzając do porozumień na tle ściślejszych — wyrozumień. Uchwalono zmiany w 23 artykułach konwencji dotyczące bądź istoty rzeczy bądź niedostatecznej ścisłości wyrażań, bądź wreszcie nieudolności czysto redakcyjnych. Ostateczne brzmienie powziętych uchwał opracowała w języku francuskim komisja redakcyjna, uzupełniając je zwięzłemi motywami w kilkostronnicowych *observations préliminaires*. W tej postaci projekt został przedstawiony władzom polskim bez opóźnienia. Po dwóch uzupełniających konferencjach w Ministerstwie Sprawiedliwości przy udziale przedstawicieli Towarzystwa, uznano go za odpowiadający intencjom Rządu (z jedyńą przeróbką w artykułach 25 i 27, oraz z pominięciem 9 artykułów, których postanowiono nie poruszać w Rzymie ze strony polskiej). Tekst ten wraz z motywami, wniesiony na konferencję rzymską, znalazł *in extenso* miejsce w jej *Aktach* (str. 114 — 120) i spotkał się w kilku punktach, jak świadczą parokrotne tamże wzmianki, z „jednogłośnem“ uznaniem Komisji

Redakcyjnej dla niewątpliwych „ulepszeń“ proponowanych przez Polskę.

Bezpośrednio po tem pierwszym dziele zbiorowem przystąpiło Towarzystwo do drugiej, niemniej pilnej pracy nad nowelizacją polskiej ustawy o prawie autorskiem. O jej konieczności świadczyły już dawno różne memoranda, skargi, uchwały i żądania napływające do biura Towarzystwa. Na terminowość jej zaś zwrócił uwagę zaraz po konferencji rzymskiej prof. Zoll (*Sprawozdanie o kongresie w Rzymie*. Lwów, 1928, str. 22–24), przypominając, że świeże zmiany i dodatki w Konwencji Berneńskiej wymagają uzgodnienia z niemi naszej ustawy przed ratyfikacją uchwał rzymskich, t. j., najdalej do 1 lipca 1931 r. Pracę ułatwiała tu poniekąd praktyka zdobyta podczas dyskusyj nad projektem reformy konwencji Berneńskiej, ale skutkiem nawału materiałów wskazana była tem pilniejsza baczność i wszechstronność przy omawianiu poszczególnych kwestyj. Na całym tedy szeregu zebrań, naprzód dyskusyjnych, a potem redakcyjnych, przy udziale wybitnych prawników oraz fachowych przedstawicieli różnych gałęzi twórczości, rozpatrywano szczegółowo obowiązujące dzisiaj przepisy, biorąc pod uwagę równie doświadczenie życiowe (t. j., skutki stosowania ich w praktyce, oraz nieuwzględnione jeszcze w ustawie nowe fakta), jak krytykę wywołaną przez pewne szczególności na kongresie warszawskim, postanowienia i rezolucje uchwalone na konferencji rzymskiej, memorjały i dezzyderaty przedstawione przez różne stowarzyszenia literackie, artystyczne, naukowe, i zwłaszcza szerokie, rzeczowe referaty Zaiksu. piśmienne wreszcie wnioski i opinie dodatkowe członków niemogących stałe uczestniczyć we wszystkich posiedzeniach (pp. Glińskiego i R. Langroda) oraz reprezentantów: Delegacji architektów, Polskiego Towarzystwa Ustawodawstwa Cywilnego, Związku Artystów Grafików, Związku

Autorów i Kompozytorów Scenicznych. Obrady te doprowadziły do usunięcia pewnych artykułów, do wprowadzenia kilku nowych, wreszcie do częściowych zmian w niektórych innych bądź co do istoty rzeczy, bądź pod względem raczej redakcyjnym. Projekt, opracowany na podstawie dyskusyj i uchwał przez wybraną komisję redakcyjną, przesłano, zgodnie z przyjętym na posiedzeniu d. 9 lipca 1929 r. wnioskiem, wszystkim członkom dla umożliwienia do pewnego terminu ostatecznych uwag i zastrzeżeń. Po upływie wskazanego czasu, praca, uzupełniona motywami zredagowanymi przez p. J. Lesmana, złożona została Ministerstwu Sprawiedliwości, gdzie zwoływane celem szczegółowego jej rozpatrzenia konferencje z udziałem przedstawicieli Towarzystwa teraz dopiero, skutkiem przerw dłuższych, dobiegają do końca.

Merytorycznej strony obu tych projektów legislacyjnych dotkniemy w dalszych biuletynach, bądź w uwagach krytycznych o Konferencji Rzymskiej, bądź w sprawozdaniu o ostatecznym rezultacie obrad w Ministerstwie Sprawiedliwości. Tu chodziło nam tylko o zobrazowanie okoliczności ich powstawania.

Równocześnie z temi narzuconymi przez wymagania chwili wielkimi pracami, Zarząd Towarzystwa nie zaniedbywał nawiązanych świeżo podczas Kongresu Warszawskiego kontaktów z europejskim coraz żywszym ruchem w dziedzinie prawa autorskiego, a zwłaszcza stosunku z międzynarodową *Association littéraire et artistique*. Niestety, na jej kongresy nie zawsze Towarzystwo miało możność delegować swych przedstawicieli. Starano się wszakże zastępować to wysyłką prac swych oraz referatów komisyjnych w przekładzie francuskim, aby w ten sposób zaznaczyć udział i stanowisko Polski. Tak na przedostatnim kongresie Kairskim w roku 1929 przedstawiło swój *projet de refonte de la loi polonaise sur le droit d'au-*

teur du 29/III 1926. Kongres, jak świadczą ogłoszone jego rezolucje, uchwalił „złożyć hołd działalności różnych grup narodowych Stowarzyszenia“, a przede wszystkim wyrazić „najwyższe zainteresowanie, z jakim przyjęto do wiadomości niepospolitą pracę grupy polskiej nad nowelizacją Ustawy z 29/III 1926 r“. Na zeszłoroczny kongres Budapeszteński zdołano wysłać, dzięki zasiłkowi Ministerstwa W. R. i O. P., dwóch delegatów, którzy brnili opracowanych przez komisję Towarzystwa *Uwag i opinij* o będących przedmiotem obrad zjazdu pięciu głównych kwestjach. Mimo sprzeczności w pewnych punktach z poglądami panującymi w *Association*, spotkały się uwagi te z uznaniem i nawet przyczyniły się do rozjaśnienia pewnych zamętów.

Jak tylko zelżał nieco nacisk wielkich zadań aktualnych i terminowych, Zarząd zajął się niezwłocznie tworzeniem bibliotecznego warsztatu pracy, którego brak uwydatniał się się coraz mocniej w ciągu obrad nad projektami legislacyjnymi i którego powstanie jest najdonioślejszym zadaniem przyszłości, gwarantującym nie tylko dalszy rozwój Towarzystwa, lecz może i samoistną z czasem ewolucję prawniczej myśli polskiej w pomijanym dotąd zakresie prawa autorskiego. Nienajłatwiejsze to znowu było zadanie, ile że chodziło — rzecz prosta — nie o bylejaką kolekcję czy to ostatnich nowości, czy rzeczy rynkowo głośniejszych lub przypadkiem na składzie księgarskim dochowanych, lecz o systematyczny dobór dzieł istotnie najcenniejszych, i to nie z jednego, lecz z kilku głównych w tym kierunku piśmiennictw świata, z równomiernym uwzględnieniem jednako teorii i praktyki, tekstów legislacyjnych i rozrządzeń naukowych, oraz wszystkich specjalnych działów prawa autorskiego według różnych odgałęzień twórczości. Przy imponującym liczebnie, a niepodjejrzanym, zda się, u nas, dorobku wieku XIX w tym zakresie, samo już

wygotowanie odpowiedniej listy desideratów nie było bynajmniej zajęciem kilkodniowym, tem bardziej, że spis ten musiał być poniekąd, w głównych przynajmniej pozycjach, dublowany, aby — przy możliwych (i, jak się okazało, istotnie zbyt częstych) wypadkach wyczerpania danej książki i po daremnych jej poszukiwaniach nawet w drodze antykwarskiej — być z góry przygotowanym do zastąpienia braku innym dziełem niemniej wartościowym. Nadto, trzeba było stosować się do uzyskanych na ten cel funduszków, co niejednokrotnie powodowało niepożądane eliminacje ze spisu pierwotnego z powodu cen niewspółmiernych z posiadaniem środków, a z góry już zalecało unikać wielokrotnych pośrednictw księgarskich, podnoszących koszty i zmniejszających przeto poważnie możliwości nabywcze. Ten wzgląd ostatni nakazał porozumiewać się bezpośrednio z krajami pochodzenia danych książek, czy to (jak w Szwajcaryi) wprost z firmą wydawniczą (Biurem Berneńskim), czy (jak w Niemczech, gdzie najwięcej dzieł antykwarsko szukać było trzeba) przez jakiś rzetelny i zbiegliwy antykwariat (w danym wypadku Harrassowitza w Lipsku), czy (jak we Francyi, Włoszech i Anglii) przez bezinteresowne pośrednictwo życzliwych przyjaciół Towarzystwa (pp. S. P. Koczorowskiego, hr. J. Michałowskiego i W. Chwalewika), którzy na podstawie przesyłanych im spisów odpowiednich przeprowadzali mozolne nieraz kwerendy i niejednokrotnie uzyskiwali nawet pewne od cen nominalnych ustępstwa. Korespondencja, skutkiem tej metody postępowania, rosła w woluminy, wytrwałe poszukiwania ciągnęły się nieraz całe miesiące, ale w skutku udało się zdobyć prawie wszystko, o co tym razem chodziło, i nabyć, z przyznanej dwukrotnie przez Wydział Bibliotek w Ministerstwie W. R. i O. P. subwencji, przynajmniej o czwartą część więcej, niżby bez tych zabiegów było możliwym.

Po wielomiesięcznej pilnej pracy Zarządu w tym kierunku, Towarzystwo rozporządza już w obecnej chwili do użytku członków doborową kilkuset-tomową biblioteką, ogarniającą wszystkie odgałęzienia prawa autorskiego i umożliwiającą wszelkie prace czy to ściśle naukowe czy praktyczne. Rzecz prosta, iż będzie ona wymagała z czasem stałych i znacznych uzupełnień. Ale dziś już jest to księgozbiór jedyny w swoim rodzaju, i to nietylko u nas, gdzie prawem autorskiem nie zajmowano się prawie, lecz może i w Europie całej, skutkiem doboru książek ze *wszystkich* ważniejszych w tym względzie literatur (francuskiej, niemieckiej, angielskiej i włoskiej), z których każda zamyka się przeważnie w granicach i poglądach własnego kraju, mało uwzględniając inne kraje i zapatrywania. O zainteresowaniu wzbudzonem przez powstanie tej biblioteki świadczą już dziś uzupełniające komplet zakupiony liczne dary, zwłaszcza z zakresu dość skąpej, ale przeważnie wyczerpanej i trudnej do odzyskania literatury krajowej. W przyszłości najbliższej istnienie tej biblioteki wywrzeć może wpływ wprost nieobliczalny, zaciekawiając równie teoretyków prawa i fachowców z poszczególnych gałęzi twórczości, jak praktyków, sędziów i adwokatów, wydawców i przedsiębiorców wszelkiego rodzaju. Teraz dopiero Towarzystwo, posiadając należycie zaopatrzoną w odpowiednie materiały pracownię, będzie mogło przystąpić z całą energią do szerszej systematycznej pracy nad zasadniczymi zagadnieniami prawa autorskiego, aby we wzbierającym pod tym względem postępie europejskim wyrobić dla myśli polskiej samoistne, niezależne stanowisko. Bo nie należy sądzić — jak zdarzało nam się słyseć — że przez wypracowanie omówionych wyżej dwu projektów legislacyjnych, międzynarodowego i kra-

jowego, Towarzystwo spełniło już swe zadanie. Do obu jeszcze niejednokrotnie powrócić w przyszłości wypadnie. Przykład międzynarodowej *Association* wskazuje dowodnie, jak stopniowo następują wszelkie urzeczywistnienia legislacyjne, jak krok za krokiem zdobywać trzeba ich pozycje, przezwycięzać rutyny i przeżytki przeszłości oraz „tatyki“ konferencyjne, przez coraz dogłębnierze badania naukowe i coraz nieodpartszą argumentację. Musimy i my zatem, drogą najpilniejszej współpracy prawników i doświadczonych znawców samej materji rzeczy, wytworzyć polską naukę prawa autorskiego. Zainteresowały się tem już nawetsfery uniwersyteckie ze względu na studującą młodzież prawniczą, która teraz w bibliotece Towarzystwa mogłaby znaleźć materiał bogaty do pracy w tym do niedawna zupełnie jej obcym zakresie. Całe szeregi zagadnień, niekiedy podstawowych, czekają dotąd na rozwiązanie. A jak zainteresowanie co do nich wzrasta, świadczy fakt, iż Zarząd Towarzystwa otrzymał już propozycję, aby większe artykuły, przechodzące rozmiar dopuszczalny w naszych skromnych, luźnych biuletynach, kierować do redakcji jednego z wielkich czasopism prawniczych, które odwzajemniałoby się za to odpowiednią ilością osobnych odbitek dla dodawania ich do biuletynu.

Wszystko to staje się możliwem od chwili powstania biblioteki Towarzystwa. Dla tego nazwaliśmy wyżej to ostatnie dzieło wstępnego okresu istnienia wielkim zadatkiem przyszłości — i dla tego poświęcamy prawie połowę niniejszego pierwszego biuletynu na wydrukowanie pełnego katalogu dzisiejszych naszych zbiorów bibliotecnych, pragnąc, aby wieść o gotowym warsztacie pracy doszła jaknajprędzej do wszystkich interesujących się prawem autorskiem.

* katalog biblioteki towarzystwa *

DZIELA OGÓLNE I ZBIOROWE. REPERTORJA.
DYKCJONARZE. TABELE. CZASOPISMA.

The Author, Playwright, and Composer. London, 1929, 1930. Vol. XXXIX. Nry 2, 3, 4. Vol. XL. Nry 1, 2, 3, 4. (Nr. 282).

Revue Internationale du Cinéma Educateur. I-re demie-année et II-me année, Nry 1-6 et 1-10. Rome, 1929 et 1930. Str. 743 i 1301 (Nry 49 i 102).

Il Diritto di Autore. Nry 1, 2 i 3. Roma, 1930. Str. 143, 144-291 i 293-440. (Nr. 287).

Le Droit d'Auteur. Revue mensuelle du Bureau de l'Union intern. pour la protection des oeuvres littér. et art. (Komplet czasopisma od początku istnienia aż po rok bieżący). Berne, 1888-1930. Tomy 1-43. (Nry 8, 48, 101, 103).

Le Droit d'Auteur. Organe officiel du Bureau International de l'Union pour la Protection des Oeuvres Littéraires et Artistiques. Tables générales des matières 1888-1900. Berne, 1903. Str. 151. (Nr. 9).

Huard A. et Mack E. Répertoire de législation, de doctrine et de jurisprudence en matière de Propriété Littéraire et Artistique. Nouvelle édition. Paris, 1909. Str. 740 (Nr. 71).

Inter-Auteurs. No 1, 2, 3, 4, 5, 6. Paris, 1930. Str. 14, 19, 23, 19, 23, 22. (Nr. 283).

Magnus. Tabellen zum internationalen Recht. Drittes Heft. Urheberrecht. Berlin, 1928. Str. 327. (Nr. 142).

Poinsard L. La Propriété Artistique et Littéraire. Répertoire alphab. d'après la législation, les traités, les usages et la jurisprudence des divers pays. Paris, 1910. Str. 324. (Nr. 85).

Pouillet E., St. Léon M., Patalie H. Dictionnaire de la Propriété Industrielle Artistique et Littéraire. Table générale des Annales de la Propri. Industr., Art. et Litt. Paris, 1887. Tomów 2. Str. 590, 525. (Nr. 64/1, II).

Vaunois A., Geoffroy H., Darras M. La Propriété Littéraire et Artistique. Extrait du Juris-Classeur Civil Annexe. Paris, 1927. Str. 220. (Nr. 61).

Sur la direction de Weiss A. et la rédaction de Frenellet H. Pandectes Françaises. Propriété litt., art. et industrielle. Paris, 1894. Str. 847. (Nr. 105).

TEKSTY USTAW. AKTY KOMISYJ LEGISLATOR-
SKICH. KOMENTARZE. JURYSPRUDENCJA.

Allfeld Ph. Das Urheberrecht an Werken der Literatur und der Tonkunst. Kommentar zu dem Gesetze vom 19 Juni 1901. Zweite Auflage. München, 1928. Str. 513. (Nr. 18).

Atti della Commissione (1901 e 1902) per le Riforme nella Legge sui diritti degli Autori delle opere dell'ingegno. Roma, 1907. Str. 245. (Nr. 290).

Constant Ch. Code général des droits d'auteur sur les oeuvres littéraires et artistiques. Convention du 9/IX 1886 et lois Internes des divers états d'Europe. Paris, 1888. Str. 389. (Nr. 258).

Copyright Act, 1911. (1 & 2 Geo. 5. Ch. 46). London Str. 33. (Nr. 169).

Daude P. Die Reichsgesetze über das Urheberrecht an Werken der Literatur und der Tonkunst und das Verlagsrecht. Berlin, 1910. Str. 293. (Nr. 145).

Dramatic and Musical Performers' Protection Act, 1925. Chapter 46. An Act to prevent unauthorised reproductions of dramatic and musical performances. London. Str. 2. (Nr. 280).

Ghica Jean T. La propriété littéraire et artistique en Roumanie. Paris, 1900. Str. 173. (Nr. 251).

Goldbaum W. Urheberrecht und Urhebervertragsrecht. Ein Kommentar zu den Gesetzen. II Auflage. Berlin, 1927. Str. 464. (Nr. 16).

Golań St. Ustawa o Prawie Autorskiem z dn. 29.III. 1926. Z materiałami. Warszawa, 1928. Str. 335. (Nr. 317).

Hurrell Henry — Copyright Law and the Copyright Act, 1911. London, 1912. Str. 130 (Nr. 162).

Report of the Committee on the Law of Copyright. London, 1909. Str. 48. (Nr. 168).

Minutes of Evidence taken before the Law of Copyright Committee. London, 1910. Str. 269. (Nr. 167).

Legge e Regolamento sul Diritto di Autore e successive modificazioni, Roma, 1928. Str. 43. (Nr. 288).

Leggi e decreti sul Diritti degli Autori delle Opere dell' Ingegno, e Relazione Scialoja alla Legge del 1865. Roma, 1914. Str. 245 (Nr. 289).

Lindemann O. Gesetz betreffend das Urheberrecht an Werken des Literatur und der Tonkunst vom 19.VI. 1901. Vierte Auflage. Berlin u. Leipzig, 1921. Str. 171. (Nr. 151).

Lyon-Caen Ch. et Delalain P. Lois françaises et étrangères sur la propriété littéraire et artistique, suivies des Conventions internationales conclues par la France. Paris, 1889. Tomów 2. Str. 567, 425. (Nr. 72/1, II).

Mandry G. Das Urheberrecht an literar. Erzeugnissen und Werken der Kunst. Ein Kommentar zu dem k. Bayr Gesetze vom 28.VI 1865. Erlangen, 1867. Str. 401. (Nr. 235).

Marrwitz B. — Mähring Ph. Das Urheberrecht an Werken der Literatur und der Tonkunst in Deutschland. Kommentar zum Reichsgesetz vom 19-1-1910. Berlin, 1929. Str. 402. (Nr. 31).

Materiały Komisji Kodyfikacyjnej dotyczące projektu polskiego prawa autorskiego: 1) Prawo autorskie w projekcie prof. Fr. Zolla. Warsz., 1920, str. 71; 2) Litauer J. J. Uwagi nad projektem ustawy autorskiej prof. Fr. Zolla. Warsz. 1920, str. 32; 3) Wróblewski St. Uwagi do prawa autorskiego w projekcie prof. Zolla. Warsz., 1920, str. 59; 4) Krzymuski E. Projekt przepisów karnych dla ochrony prawa autorskiego. 1920, str. 26. (Nr. 339 a-d).

Mserianc Z. Zakony o pieczęci. Moskwa, 1899. Str. 281 + 42. (Nr. 359).

Mueller E. Das deutsche Urheber- und Verlagsrecht. I B. Gesetze betr. des Urheberrecht an Werken der Literatur und Tonkunst und das Verlagsrecht. II B. Gesetze betreffend das Urheberrecht an Werken der bildenden Künste und der Photographie. München, 1901 i 1907. Str. 425 i 332. (Nr. 14).

Musical Copyright. A Bill to amend the law relating to the right of public representation or performance of copyright music. London, 1929. Str. 2. (Nr. 170).

Ossowski K. Projekt Ustawy o prawie autorskiem w Polsce. Berlin, 1920. Str. 43. (Nr. 347).

Polska ustawa autorska: 1) Projekt ustawy o prawie autorskiem, opracowany przez Subkomitet Sekcji prawa cywilnego Kom. Kodyf. Warszawa, 1922. Str. 20; 2) Projekt ust. o pr. aut., uchwalony przez sekcję i Wydział Kom. Kodyf. Warsz., 1922. Str. 14; 3) Projekt ust. o pr. autor., uchwalony przez Kom. Kodyf. (z rezolucją). Warsz., 1923, str. 12; 4) Ustawa o pr. aut. (projekt rządowy, przedstawiony Sejmowi). Warsz., 1925, str. 13; 5) Projekt Ustawy o pr. aut. przyjęty przez Sejm i przedstawiony Senatowi. Warsz., 1925, str. 8; 6) Zmiany Senackie proponowane. Warsz., 1925, str. 2; 7) Sprawozdanie Sejmowej Komisji Prawniczej o poprawkach Senatu. Warsz., 1925, str. 4; 8) Ustawa z d. 29.III. 1926 (Dz. Ustaw Kzpl. r. 1926, Nr. 48, poz. 286, str. 573-579); 9) Loi polonaise du 29 Mars 1926. Paris, 1926, str. 26 + 1; 10) Hoffmann — Das Polnische Verlagsrecht — G. R. u. U. 1926, Berlin; 11) Zoll Fr. — Das neue polnische Urheberrechtsgesetz. Berlin, 1926. Sonderabdruck aus dem Ostrecht. (N-ry 340 a-i, oraz 341 i 342).

Projekt nowelizacji Ustawy o Prawie autorskiem opr. przez P. T. O. P. A. w r. 1928 — 29. Warszawa, 1929. Maszynopis. Str. 22. (Nr. 306).

Projet de Refonte de la Loi polonaise sur le droit d'auteur du 29.III 1926, présenté au Gouvernement Polonais et au Congrès du Caire par la Société P. T. O. P. A. Warszawa, 1929. Str. 49. (Nr. 307).

Rosyjskie prawo autorskie z r. 1909: 1) Za kulisa-mi dumy. Ustawa o prawie autorskiem—Koresponden-cja w *Słowie* warszawskiem z 17.IV.1907 (Nr. 357); 2) Projekt Ministra Justicii ob awtorskom prawie. Peters-burg, 1909. Str. 17 (Nr. 357 a); 3) Kratkaja objasnitel-naja zapiska k projektu Ministra Justicii ob awtorskom prawie. Petersburg, 1909. Str. 45 (Nr. 357 b); 4) Steno-graficzeskij otczot priemij w Gosudarstwiennoj Dumie nad zakonoprojektom Ministra Justicii ob awtorskom prawie. Petersburg, 1909, str. 1426—1517 (Nr. 357 c).

Röthlisberger E. Urheberrechts-Gesetze und Ver-träge in allen Ländern, nebst den Bestimmungen über das Verlagsrecht. III Auflage. Leipzig, 1914. Str. 561. (Nr. 13).

Scheele G. Das Deutsche Urheberrecht an literar., künstlerischen und photogr. Werken. Die Reichsge-setze. Leipzig, 1892. Str. 275 (Nr. 303).

Schmidl J. Die österreichische Urheberrechtsno-velle (G. R. u. U. Nr. 3, März 1907). Berlin, 1907. Str. 81—104. (Nr. 207).

Schneider H. Gewerbliches und geistiges Urheber-recht in der Freien Stadt Danzig. Danzig u. Berlin, 1926. Str. 88. (Nr. 43)

Seller A. Österreichisches Urheberrecht. Wien—Leipzig, 1927. Str. 275. (Nr. 17).

United States. The Copyright Law of the United States of America. Washington, 1925. Str. 80. (Nr. 348).

United States. Rules and Regulations for the Re-gistration of Claims to Copyright. Washington, 1926. Str. 27. (Nr. 349).

Ustawa Austrijska. Ustawa tycząca się prawa autorskiego do dzieł literatury, sztuki i fotografii. 1928. (Maszynopis). Str. 18. (Nr. 52).

Ustawa Czesosłowacka. Ustawa odnośnie prawa autorskiego do dzieł literackich, artystycznych i foto-graficznych. 1928. (Maszynopis). Str. 28. (Nr. 51).

Ustawa Jugosłowiańska. Ustawa o Ochronie Praw Autorskich z 26 grudnia 1929 r. (Maszynopis). Str. 21. (Nr. 285)

Ustawa Rumuńska o Własności Literackiej i Arty-stycznej z dn. 28 czerwca 1923 r. (Maszynopis). Str. 18. (Nr. 50).

Ustawa Włoska. Dekret Prawny Nr. 1950 zawie-rający postanowienia o prawie autorskiem z dn. 7 li-stopada 1925 r. (Maszynopis). Str. 20. (Nr. 53).

Valerio E. La nuova legge sul diritto di autore e relativo regolamento. Milano, 1925. Str. 355. (Nr. 60).

Voigtländer R. und Fuchs Th. Die Gesetze betr. das Urheberrecht und das Verlagsrecht an Werken der Literatur und der Tonkunst vom 1901 und 1910. II Auf-lage. Leipzig, 1913. Str. 464. (Nr. 15).

Zoll Fr. Polska Ustawa o Prawie Autorskiem i Konwencja Berneńska. Warszawa, 1926. Str. 216. (Nr. 318).

TRAKTATY I KONWENCJE, KONFERENCJE I KONGRESY MIĘDZYNARODOWE.

Actes de la Conférence Internationale pour la pro-tection des droits d'auteur réunie à Berne du 8 au 19 septembre 1884. Berne, 1884. Str. 87 (Nr. 2).

Actes de la 2-me Conférence Internationale pour la protection des œuvres littéraires et artistiques réu-nie à Berne du 7 au 18 septembre 1885. Berne, 1885. Str. 81. (Nr. 3).

Actes de la 3-me Conférence Internationale pour la Protection des Oeuvres littéraires et artistiques réu-nie à Berne du 6 au 9 septembre 1886. Berne, 1886. Str. 44. (Nr. 4).

Actes de la Conférence réunie à Paris du 15 avril au 4 mai 1896. Berne, 1897. Str. 243. (Nr. 5).

Actes de la Conférence réunie à Berlin du 14 oc-tobre au 14 novembre 1908 avec les Actes de Ratifi-cation. Berne, 1910. Str. 344. (Nr. 6).

Actes de la Conférence réunie à Rome du 7 mai au 2 juin 1928. Berne, 1929. Str. 362. (Nr. 7).

Association litt. et art. internationale. Son histo-i-re, ses travaux. 1878—1889. Paris, 1889. Str. 365. (Nr. 325).

Association litt. et art. internationale. Bulletins et Comptes-rendus de ses Congrès et Réunions: 1) à Pa-ris 1900 (22-e Session). Paris, 1901, str. 196 (Nr. 326); 2) à Bucarest 1906. Paris, 1907, str. 134 (Nr. 327); 3) La lé-gislation sur la propriété littéraire et artistique en Rou-manie. Paris, 1907, str. 30 (Nr. 328); 4) à Mayence 1908. Paris 1908, str. 116 (Nr. 329); 5) à Copenhague, 1909. Paris, 1909, str. 177 (Nr. 330); 6) à Paris 1911. Paris 1912, str. 157 (Nr. 331); 7) à Scheveningue 1913. Paris 1914, str. 119 (Nr. 332); 8) Travaux de l'Ass. Litt. et art. internat. 1919—1924. Paris 1925, str. 114 (Nr. 333); 9) à Paris 1925 Paris 1925, str. 197 (Nr. 334); 10) Pré-paratifs pour le Congrès de Varsovie 1926. Paris 1926, str. 76 (Nr. 335); 11) à Varsovie 1926. Paris 1926, str. 291 (Nr. 336); 12) à Prague 1926. Paris 1926, str. 68 (Nr. 337); 13) à Lugano 1927. Paris 1827, str. 150 (Nr. 338).

Association litt. et art. internationale, 38-me Con-grès. Budapest du 4 au 10 juin 1930: 1) Program Kon-gresu w dwu językach, węgierskim i francuskim. Bu-dapest 1930, str. 6 (Nr. 379); 2) Rapports des Commis-sions de l'Ass. au Congrès de Budapest 1930, maszynopis, str. 86 (Nr. 377); 3) Gruppo Italiano—Proposte e rapporti presentati al Congresso di Budapest. Roma 1930, str. 48 (Nr. 378); 4) Wnioski i uwagi wypracowa-ne na Kongres Budapeszteński przez Komisję Pol. Tow. Ochr. Prawa Autorskiego. Warszawa, 1930, ma-szynopis, str. 6 (Nr. 382); 5) Berichte der deutschen Landesgruppe (G. R. u. U., Nr. 6. Juni 1930). Berlin, Str. 653—663. (Nr. 370)

Chabaud Georges — La propriété industrielle, lit-téraire et artistique et les traités de paix. Nancy—Paris—Strasbourg, 1921. Str. 116 (Nr. 244).

Commission intern. de coopération intellectuelle. Rapport de la Comm. intern. de coopér. intell. sur les travaux de la onzième session plénière (2/VIII 1929) et Procès-verbal de la onzième session (14/IX.1929). Ge-nève 1929. Str. 53 i 126 (Nr. 374).

Conférence de Rome 1928. Préparatifs et proposi-tions: 1) Propositions de l'administration italienne et du Bureau de Berne—Berne 1927, 8e str. 28 (Nr. 343 a); 2) *item folio*, str. 27 (Nr. 343 b); 3) Comm. de coopér. intellect. Propositions en vue de la Conférence de Rome. Genève. 1927, maszynopis, str. 2 (Nr. 367 a); 4) Comm. de coopér. intell. Accords internationaux. Genève 1927, maszynopis, str. 5 (Nr. 367 b); 5) Pro-positions des Administrations Allemande, Autrichienne, Britannique, Française et Suisse—Berne 1927, fol. str. 22 (Nr. 343 d); 6) Propositions des Adm. Norvégienne et Suédoise—Berne 1928, str. 10 (Nr. 343 e); 7) Nou-velles propositions des Adm. Norvégienne et Suédoise et Observations du Gouv. Néerlandais—Berne 1928, str. 5 (Nr. 343 f); 8) Tableau des vœux émis par divers congrès et assemblées. Troisième série (1908—1926). Berne 1927, str. 35 (Nry 11 i 343c); 9) Déclaration de la Soc. gén. intern. de l'édition phonographique et ciné-matographique (Instruments mécaniques—Congrès de Paris XI.1927, en vue de la prochaine Conférence à Rome)—Paris 1928. Maszynopis, str. 12 (Nr. 345); 10) Conf. de Rome. Actes en vigueur (Conv. de 1908, et Prot. addit. de 1914). Rome 1928 Str. 23 (Nr. 344 b); 11) Confér. de Rome. Documents préliminaires. Proposi-tions et observations des administrations. Roma 1928. Str. 99 (Nr. 344 a).

Un Congrès des droits d'auteur. Pour nos Auteurs. (La Gazette. 6 Octobre 1926, p. 1.) Bruxelles, 1926. (N° 309).

Convention de Berne révisée en 1908 suivie de Ta-bleaux résumant la législation, les traités et la durée des délais de protection. Berne, 1909, str. 24 (Nr. 1).

Recueil des **Conventions** et Traités concernant la Propriété Littéraire et Artistique. I-re partie—Langue française. II-e partie—Autres langues. Berne, 1904, Str. 876 (Nr. 10).

Dungs H. Die Berner Ubereinkunft über Interna-tionales Urheberrecht. Berlin, 1910. Str. 75 (Nr. 135).

Germond de Lavigne A. Les Conventions interna-tionales pour la protection de la Propriété Littéraire et Artistique et des Droits de l'Auteur. Paris, 1891. Str. 44 (Nr. 89).

Goldbaum W. Der Warschauer Kongress — G. R. u. U., XII 1926 Berlin. Str. 577 — 578 (Nr. 341).

Goldbaum W. Berner Übereinkunft zum Schutz von Werken der Literatur und Kunst vom 2 Juni 1928. Berlin 1928. Str. 134 (Nr. 24).

Institut intern. de coopér. intellect. Rapport de l'Inst. à la Sous-Comm. d's droits intell., sur l'activité de la Section juridique. 1927. Maszynopsis, str. 15 (Nr. 373).

Marwitz B. Die revidierte Berner Übereinkunft und die Römische Konferenz. Text, Übersetzung, Erläuterungen. Berlin, 1928. Str. 48 (Nr. 141).

Potu E. La Convention de Berne pour la protection des œuvres litt. et art., révisée à Berlin le 13 Novembre 1908, et le Protocole additionnel de Berne du 20 mars 1914. Paris 1914. Str. 293 (Nr. 73).

La Protection internationale de la propriété intellectuelle et la guerre mondiale (1914—1918). Travaux préparatoires en vue de la paix. Berne, 1919. Str. 88. (Nr. 12).

Ratifikacja Konwencji dla zaszczytu literaturnych proźwiedzeń, zaključonnoj między Rossijej i Francijej (Sobr. uzakonienij i rasporiazenij prawitelstwa. Nr. 87, 25/V.1912, otdiel 1, str. 738) Moskwa, 1899. (Nr. 357d)

Zoll F. Rewizja międzynarodowego prawa autorskiego. Ze zjazdu w Lugano. Czas krakowski, Nry 139 i 140 z 22 i 23 czerwca 1927 (Nr. 361).

Zoll F. dr. Sprawozdanie o Kongresie w Rzymie. Lwów 1928 Str. 24. (Nr. 346).

HISTORIA I FILOZOFIA PRAWA AUTORSKIEGO. TEORJA I PRAKTYKA.

Allart A. Traité théorique et pratique de la Contrefaçon. Paris, 1908. Str. 340. (Nr. 246).

Allezard Ch. Considérations économiques et juridiques sur la Propriété Intellectuelle. (Extrait de la France Judiciaire). Paris, 1881. Str. 68. (Nr. 293).

Allfeld Ph. Urheber- und Erfinderrecht. II Auflage. Encyklop. der Rechts- und Staatswissenschaft—Abteilung Rechtswissenschaft—XIV). Berlin, 1929. Str. 31 (Nr. 39).

Anders J. Freih. v. — Beiträge zur Lehre vom literar. u. artist. Urheberrechte. Innsbruck, 1881. Str. 298. (Nr. 228).

Astor R. Das Literar. und Artist. Miturheberrecht. Leipzig, 1904. Str. 71. (Nr. 149).

Autorskojeprawo. Dokład Komisji S. Pietierburgskawo Litteraturnawo Obszczestwa po powodu projekta zakona. Petersburg. 1909. Str. 96. (Nr. 358).

Bérard L. Du caractère personnel de certains droits dans les régimes de communauté. Le droit d'auteur. Paris, 1903. Str. 216. (Nr. 241)

Birkmeyer K. Die Reform des Urheberrechts. München, 1900. Str. 57. (Nr. 196).

Bocklus F. Die strafrechtliche Bedeutung der intern. Verträge über das Urheberrecht an Werken der Literatur und Kunst. Berlin, 1910. Str. 68 (Nr. 133).

Boor (de) H. O. Urheberrecht und Verlagsrecht. Stuttgart, 1917. Str. 402. (Nr. 195).

Borchgrave (de) J. Evolution historique du Droit d'Auteur. Bruxelles, 1916. Str. 165. (Nr. 297).

Bowker R. R. Copyright, its History and its Law. London, 1912. Str. 709. (Nr. 164)

Breton M. Les Droits intellectuels et la Communauté conjugale. Paris, 1904. Str. 298. (Nr. 242).

Bry G. La propriété Industrielle, littéraire et artistique. Troisième édition. Paris, 1914. Str. 822. (Nr. 243)

Charreyron J. De la propriété littéraire et artistique. Paris, 1904. Str. 164. (Nr. 252)

Christ H. Das Subjekt des künstlerischen Urheberrechts. München, 1911. Str. 88 (Nr. 152)

Cohn O. Neue Rechtsgüter. Das Recht am eigenen Namen. Das Recht am eigenen Bilde. Berlin, 1902. Str. 58. (Nr. 174).

Collet E. et Le Senne Ch. Étude sur la propriété des œuvres posthumes. Paris, 1879. Str. 184. (Nr. 259).

Copper E. „L'Art et la Loi“. Traité des questions juridiques se référant aux Artistes et aux Amateurs, Editeurs et Marchands d'œuvres d'art. Paris, 1903. Str. 610 (Nr. 262).

Couhin C. La propriété industrielle, artistique et littéraire. Paris, 1894, 1898, 1898. Tomów 3. Str. 580, 603, 674. (Nr. 110).

Darras A. Des droits intellectuels. I. Du droit des auteurs et des artistes dans les rapports internationaux. Paris, 1887. Str. 688 (Nr. 111).

Daude P. Lehrbuch des deutschen lit., künstl. u. gewerblichen Urheberrechts. Stuttgart, 1888. Str. 330. (Nr. 227).

Delalande E. Etude sur la Propriété littéraire et artistique. (Extrait de la Rev. pratique de droit français). Paris, 1879. Str. 264. (Nr. 264).

Demolombe C. Traité de la distinction des biens. 4-me édition. 2 volumes. Paris, 1870. Str. 651 i 736. (Nr. 122).

Deschamps E. Étude sur la propr. industr., littér. et art. au point de vue de la cession des droits. Paris, 1882. Str. 116. (Nr. 118).

Dmochowski F. S. O własności literackiej i artystycznej. (Wycinek z Bibl. Warsz. XII/1860, str. 576—604). (Nr. 351).

Elster A. Das deutsche Urheber- und Verlagsrecht. Berlin u. Leipzig, 1928. Str. 128. (Nr. 156)

Elster A. Urheber- und Erfinder-, Warenzeichen- und Wettbewerbsrecht. (Gewerblicher Rechtsschutz). II Auflage. Berlin u. Leipzig, 1928. Str. 611. (Nr. 21).

Enveloppes doubles. pour enregistrement avec N-os de controle perforés. (Système Soleau). Dwa modele. Paris. B. d. (Nr. 366).

Feldmann M. La propriété littéraire et artistique des auteurs mariés. Paris, 1910. Str. 232 (Nr. 250).

Fliniaux Ch. Législation et Jurisprudence concernant la Propriété Littéraire et Artistique. 2-me édition. Paris, 1878. Str. 225. (Nr. 120).

Flourens A. Origine et développement en France de la légis. sur les droits d'auteur. (Thèse pour le doctorat, str 165—314). Paris, 1872. (Nr. 272).

Freydorf v. Autorrecht und Rechtssystem. Mannheim, 1894. Str. 235. (Nr. 222).

Fulda L. Die Reform des Urheberrechtes. Berlin, 1928. Str. 24. (Nr. 28).

Gairal E. Les œuvres d'art et le droit. Paris — Lyon. 1900. Str. 495. (Nr. 112).

Goldbaum W. Die deutschen Urheber, ihre Not—ihre Rettung. Berlin. Str. 20. (Nr. 30).

Gorguette d'Argoewes St. de — Le Droit Moral de l'Auteur sur son oeuvre artistique ou littéraire. Paris, 1926. Str. 199. (Nr. 83).

Górski Ant. W kwestji własności literackiej. Warszawa 1891. Str. 32. (Nr. 352).

Górski Stef. Z dziejów cenzury w Polsce. Warsz. 1906. Str. 25. (Nr. 350).

Grunebaum-Ballin P. Le droit moral des auteurs et des artistes. Paris, 1928. Str. 24. (Nr. 267).

Hentig H. Der strafrechtliche Schutz des literarischen Eigentums nach deutschem und österreichischem Rechte. Berlin, 1912. Str. 101. (Nr. 184).

Herzfeld H. Intern. Bestrebungen zum Schutz des wissenschaftl. Eigentums. Berlin, 1926. Str. 23. (Nr. 181).

Hirsch E. Karikaturrecht. (Jurist. Wochenschr. 31.V. 1930). Leipzig. Str. 1652—1653. (Nr. 371).

Hoffmann W. Der Begriff des Erscheinens im deutschen Urheber- und Verlagsgesetze. (Leipziger Zeitschrift für Deutsches Recht, Nr. 20, Oktober 1920). Leipzig, 1920. Str. 809—840, (Nr. 210).

Huard G. Traité de la Propriété Intellectuelle. T. I. Propriété litt. et art.; t. II—Brevets d'invention, dessins et modèles industriels. Paris, 1903 i 1906. Tomów 2. Str. 400 i 632. (Nr. 671. II).

Institut intern. de coopér. intellectuelle. Le droit d'auteur et ses prolongements (droit moral, droit de

suite, domaine public payant), 1927. Maszynopis. Str. 63. (Nr. 368).

Institut intern. de coopér. intell. Cahiers des droits intellectuels. I. La protection internat. du droit d'auteur. (En vue de la Conférence de Rome). Paris, 1928. str. 85. (Nr. 375).

Klostermann R. Das geistige Eigentum an Schriften, Kunstwerken und Erfindungen. Band, I, II. Berlin, 1867, 1869. Str. 452, 424. Tomów 2. (Nr. 276. I, II).

Klostermann R. Das Urheberrecht an Schrift- und Kunstwerken — Mustern und Modellen. Berlin, 1876. Str. 282. (Nr. 233).

Kohler J. Das Autorrecht. Jena, 1880. Str. 352. (Nr. 229).

Kohler J. Das literar. u. art. Kunstwerk und sein Autorschutz. Mannheim. 1892, Str. 204. (Nr. 221).

Kohler L. Das Eigenbild im Recht. Berlin, 1903. Str. 66. (Nr. 205).

Krug L. Die Urheberbenennung. Berlin 1895. Str. 116. (Nr. 220).

Kuhlenbeck L. Das Urheberrecht an Werken der Literatur und Tonkunst und das Verlagsrecht. Leipzig, 1901. str. 354. (Nr. 193).

Labaurie J. L'Usurpation en matière littéraire et artistique. Paris, 1919. Str. 213. (Nr. 115).

Laboulaye E. et Guiffrey G. La Propriété littéraire au XVIIIe siècle. Paris, 1859. Str. 629. (Nr. 121).

Leboucq Ch. De la contrefaçon des Oeuvres littéraires ou dramatiques. Paris, 1897. Str. 176. (Nr. 256).

Lebret G. A. La Propriété littéraire et artistique. Paris, 1878. Str. 153. (Nr. 271).

Lepaulle R. P. Les Droits de l'Auteur sur son oeuvre. Paris, 1927. Str. 430. (Nr. 86).

Melli T. Die Schweizerische Gerichtspraxis über das literarische, künstlerische und industrielle Eigentum. Zürich, 1891. Str. 184. (Nr. 237).

Montagnon E. Principes de la Législation des Droits d'Auteur. Lyon, 1883. Str. 50. (Nr. 261).

Mothes R. Das Recht an Schrift- und Kunstwerken. Berlin, 1913. Str. 138. (Nr. 199).

Munier S. Th. Les droits des auteurs de découvertes ou d'inventions scientifiques. Paris, 1925. Str. 289. (Nr. 238).

Ossola J. Les récents projets de réforme en matière de propriété littéraire. Paris, 1918. Str. 109. (Nr. 247).

Ossowski K. Ochrona praw własności umysłowej w przemyśle. Krytyka rządowego projektu ustawy. Berlin, 1922. Str. 64. (Nr. 354).

Osterlieth A. Altes und neues zur Lehre vom Urheberrecht. Leipzig, 1892. Str. 116. (Nr. 224).

Osterlieth A. Die Geschichte des Urheberrechts in England. Leipzig, 1893. Str. 221. (Nr. 190).

Osterlieth A. Wissenschaftliches Eigentum. Tübingen, 1925. Str. 47. (Nr. 189).

Pelletier M. et Defert H. Procédure en matière de contrefaçon industr., littér. et art. Paris, 1879. Str. 264. (Nr. 302).

Piola Caselli E. Trattato del Diritto di Autore e del Contratto di Edizione. II edizione. Napoli, Torino, 1927. Str. 912. (Nr. 58).

Plaisant M. La Création Artistique et Littéraire et le Droit. Paris, 1920. Str. 138. (Nr. 78).

La propriété scientifique: 1) Rapport de M. F. Ruffini soumis à la Comm. de Coopération intellect. et approuvé par elle. Genève 1923. Str. 31. (Nr. 372a); 2) Memorandum du Secrétariat de la Sous-Comm. de la propriété intellect., — sur les réponses des gouvernements au projet du sénateur Ruffini. Genève 1924. Maszynopis. Str. 9. (Nr. 372b); 3) Réponses des gouvernements Japonais et Suédois au sujet du rapport du sén. Ruffini. Genève, 1924. Str. 3. (Nr. 372c); 4) Rapport supplémentaire du sén. Ruffini approuvé par la Comm. de coopération intellect. Genève, 1924. Str. 8. (Nr. 372d); 5) Réponses des gouv. de Finlande, d'Irlande et de la Hongrie. Genève, 1924. Str. 5. (Nr. 372e); 6) Réponses des gouv. de l'Afrique de Sud, de l'Es-

thonie et de la Norvège. Maszynopis. Str. 2. (Nr. 372f); 7) Replies from the Governments of France and Germany. Genève 1925. Maszynopis. Str. 9. (Nr. 372g); 8) Rapport de l'Institut intern. de coopér. intellect. au sujet des enquêtes effectuées l'année précédente sur la question de la propriété scientifique. Genève, 1927. Maszynopis. Str. 9. (Nr. 372h); 9) Institut de coopération intellect. Cahiers des droits intellectuels. II. La propriété scientifique. Paris, 1928. Str. 265. (Nr. 376).

Puentes S. A. Appellação Crime N. 1453. Um caso de contrefacção litteraria. Memorial do advogado. Rio de Janeiro, 1930. Str. 216. (Nr. 305).

Renault L. De la propr. littér. et art. au point de vue international. Paris, 1873. Str. 47. (Nr. 299).

Renouard A. Ch. Traité des droits d'auteurs, dans la littérature, les sciences et les beaux-arts. Paris, 1838 (I), 1839 (II). Tomów 2. Str.: 480, 501. (Nr. 65/I, II).

Riezler E. Deutsches Urheber- und Erfinderrecht. München u. Berlin, 1909. Str. 494. (Nr. 144).

Robertson G. S. The Law of Copyright. With Supplement to Dec. 31, 1915. Oxford, 1912—1916. Str. 351 + 106. (Nr. 166).

Romberg E. Etude sur la propriété artistique et littéraire. Bruxelles—Paris, 1893. Str. 372. (Nr. 257).

Rosmini E. Legislazione e Giurisprudenza sui Diritti d'Autore. Milano, 1890. Str. 671. (Nr. 94).

Schäffle A. Ueber die volkswirtschaftliche Natur der Güter der Darstellung und der Mittheilung. (Zeitschr. für die ges. Staatswissenschaft. Jahrgang 1-73, Heft 1.) Tübingen, 1873. Str. 174. (Nr. 234).

Schuster H. M. Grundriss des Urheberrechts. Leipzig, 1899. Str. 55. (Nr. 223).

Scrutton T. E. The Law of Copyright. London, 1896. Str. 313. (Nr. 165).

Sfetea J. De la nature personnelle du Droit d'Auteur. Paris, 1923. Str. 244. (Nr. 300).

Sinzheimer L. Die geistigen Arbeiter. Erster Teil. Freies Schriftstellertum und Literaturverlag. München, 1922. Str. 479. (Nr. 143).

Spasowicz Wl. Prawa autorskie i kontrefakcja. Przekład i uzupełnienie p. t. „Rzecz o t. zw. własności literackiej” — J. M. Kamiński. Warsz. 1874. Str. 110. (Nr. 353).

Stolfi N. La dottrina dell'autonomia della volontà e le sue esagerazioni nel diritto moderno. (Str. 815—1190 w tomie II-im przekł. włosk. *Delle Obligazioni G. Baudry-Lacantinerie*'go). Milano, 1915. Str. 375. (Nr. 286).

Stolfi N. (traduit par E. Potu). Traité théorique et pratique de la Propriété Littéraire et Artistique. Paris, 1916—1925. Str. 612 + 923. 2 tomy (Nr. 66/I, II).

Vaunois A. La Condition et les Droits d'Auteur des Artistes jusqu'à la Révolution. Paris, 1892. Str. 48. (Nr. 129).

Vignerot M. Essai sur la protection de la Propriété Scientifique. Paris, 1925. Str. 90. (Nr. 83).

Wächter O. Das Autorrecht nach dem gemeinen deutschen Recht systematisch dargestellt. Stuttgart, 1875. Str. 352. (Nr. 231).

Worms F. Etude sur la Propriété littéraire. Paris, 1878. 2 tomy. Str. 408 + 476. (Nr. 119).

Zoll Fr. prof. Przemówienie o czynieniu przez redaktorów zmian w przysyłanych im artykułach. *Czas* Krakowski. Nr. 240 z 19.X.1927, w artykule: „Obiad przyjaciół *Czasu*”. (Nr. 362a).

PIŚMIENNICTWO.

Abel. Urheberrechtsschutz von Druckschriften (G. R. u. U. Nr. 10, Oktober 1923). Berlin, 1928. Str. 725—768. (Nr. 209).

Bems. Die Zeitung im Urheber- und Verlagsrecht. Neustadt, 1909. Str. 83. (Nr. 137).

Birkmeyer K. Der Schutz der editio princeps. Wismar, 1899. Str. 60. (Nr. 225).

Burckas L. Eigentumsrecht — Urheberrecht und Persönlichkeitsrecht an Briefen. Leipzig, 1907. Str. 106. (Nr. 147).

Buteau M. Le droit de critique en matière littéraire, dramatique et artistique. Paris, 1909. Str. 180. (Nr. 296).

Cahn I. H. Wortzeichen im Kampf mit urheberrechtlichen Gebilden. (Leipziger Zeitschrift für Deutsches Recht, Nr. 11, Juni 1927) Leipzig, 1927. Szp. 701-707. (Nr. 213)

Charrier P. Les droits du critique théâtral, littéraire, musical et artistique. Paris, b. d. Str. 125. (Nr. 301).

Czosnowski St. Ochrona Praw Autorskich w Sta-mach Zjednoczonych. Warszawa, 1928. Str. 30. (Nr. 292).

Dzlatzko K. Verlagsrecht und Pflichtexemplare. (Beiträge zur Kenntnis des Schrift- Buch- und Bibliothekswesens). Leipzig, 1901. Str. 1-12 180-86 (Nr. 176).

Elster. Selbstplagiat und Motivschutz. (G. R. u. U., Nr. 5, Mai 1928) Berlin, 1928. Str. 362-369. (Nr. 214).

Fränkel F. Der Rechtsschutz des Zeitungsinhalts. Marburg, 1912. Str. 139. (Nr. 187).

Kochendörffer K. Buchhandel und Pflichtexemplare. Marburg, 1901. Str. 25. (Nr. 177).

Kohler J. Urheberrecht an Schriftwerken und Verlagsrecht. Stuttgart. 1907. Str. 515. (Nr. 33).

Krug. Schriftstellerei, Buchhandel und Nachdruckrechtlich, sittlich und klüglich betrachtet. Leipzig, 1823. Str. 123. (Nr. 277).

Malsch L. Das Recht zum Stenographieren und das Recht am Stenographierten. Bern, 1904. Str. 112. (Nr. 171).

Scheringer M. K. Das Recht der Neuauflage im Buch- und Kunstverlag. Berlin, 1928. Str. 249. (Nr. 20).

Schrader H. W. Manuskript und Druckschrift. Borna-Leipzig, 1912. Str. 99. (Nr. 304).

Sinauer J. Das geschützte Schriftwerk. Nürnberg, 1912. Str. 55. (Nr. 148).

Sorlin A. Des Droits des auteurs d'oeuvres littéraires dans leurs rapports avec le code civil en droit français. Paris, 1878. Str. 196. (Nr. 268).

Trigant M. (de). Une grave question. La propriété littéraire par le dépôt légal des imprimés. Paris, 1913. Str. 27. (Nr. 239).

T E A T R.

Adenis-Colombeau G. Du contrat de Représentation Théâtrale. Thèse. Paris, 1909. Str. 235. (Nr. 100).

Astruc J. Le Droit privé du Théâtre ou Rapports des directeurs avec les auteurs, les artistes et le public. Paris, 1897. Str. 326. (Nr. 274).

Bertrand M. Du droit de représentation en France des oeuvres dramatiques et musicales françaises. Paris, 1896. Str. 189. (Nr. 273).

Bock G. Das Aufführungsrecht an dramatischen und musikalischen Werken. Berlin, 1907. Str. 80. (Nr. 218).

Chosson E. Le droit de l'Auteur dramatique. Paris, 1913. Str. 347. (Nr. 245).

Despatys P. Du droit de représentation des oeuvres dramatiques. Paris, 1897. Str. 268. (Nr. 295).

Grente M. La protection légale des oeuvres dramatiques. Paris, 1925. Str. 118. (Nr. 69).

Heberlein F. Das Aufführungsrecht im schweizerischen Bundesgesetz betreffend das Urheberrecht an Werken der Literatur und Kunst vom 7. Dezember 1922. Bern, 1928. Str. 78. (Nr. 19).

Hesse A. Code pratique du Théâtre. Paris, 1903. Str. 379. (Nr. 75).

Koch Cl. D. Das Urheberrecht des Bühnenregisseurs. Berlin, 1927. Str. 143. (Nr. 32).

Lacan M. A. et Paulmier Ch. Traité de la législation et de la jurisprudence des théâtres. Tomes I, II. Paris, 1853. Str. 484, 515. (Nr. 263/1, II).

Lejeune P. Droits et obligations des directeurs de théâtre envers les auteurs. Paris, 1908. Str. 142. (Nr. 270).

Le Senne Ch. Code du Théâtre Lois, règlements, jurisprudence, usages. Paris, 1878. Str. 316. (Nr. 76).

Leussier E. Du droit des comédiens sur leurs rôles. Thèse. Paris, 1911. Str. 142. (Nr. 68).

Marcellhacy M. De la collaboration en matière théâtrale. Paris, 1905. Str. 160. (Nr. 248)

Marcus J. Autor und Theaterunternehmer in ihren rechtlichen Beziehungen. Berlin, 1921. Str. 60. (Nr. 197)

Perrée H. La publicité du spectacle. Etude juridique du Théâtre de Société. Paris, 1911. Str. 112. (Nr. 269).

Reiners F. Das Bühnenwerk und sein urheberrechtlicher Schutz. Leipzig, 1927. Str. 122. (Nr. 41).

Weller B. Stage Copyright at Home and Abroad. London, 1912. Str. 286. (Nr. 281).

M U Z Y K A.

d'Albert W. Die Verwertung des Musikalischen Aufführungsrechts in Deutschland. Jena, 1907. Str. 127. (Nr. 186).

Bauer J. Das musikalische Urheberrecht. Nebst der internationalen Berner Litteraturkonvention vom 9. September 1886. Leipzig, 1890. Str. 135. (Nr. 35).

Chartier J. J. F. Les Droits du Musicien sur son Oeuvre. Paris, 1923. Str. 361. (Nr. 87)

Cohn A. W. Das Tonwerk im Rechtssinne. Berlin, 1917. Str. 47. (Nr. 178).

Desaché J. De l'intervention administrative dans l'art musical. Paris, 1910. Str. 171. (Nr. 82).

Eisenmann E. Das Urheberrecht an Tonkunstwerken. Grundriss zur Beurteilung der neuen Instrumente zu Musikvorführungen (Phonograph, Theatrophon, Pianola). Berlin u. Leipzig, 1907. Str. 52. (Nr. 179).

Frelesleben G. Recht und Tonkunst. Leipzig, 1914. Str. 183. (Nr. 139).

Gibaux L. De l'exploitation des oeuvres musicales par l'exécution publique. Paris, 1900. Str. 211. (Nr. 113).

Nitze H. Das Recht an der Melodie. München u. Leipzig, 1912. Str. 163. (Nr. 140)

Petzl C. Die Behandlung der literarisch-musikalischen Werke nach geltendem Recht. München u. Berlin, 1911. Str. 54. (Nr. 180).

Sbriglia G. L'Exploitation des oeuvres musicales par les instruments de musique mécanique et le Droit de l'Auteur. Paris, 1907. Str. 141. (Nr. 125).

SZUKI GRAFICZNE I PLASTYCZNE. ARCHITEKTURA. SZUKA STOSOWANA. WZORY I MODELE PRZEMYSLOWE.

Altenberg B. Zum Kunstschutzrecht des Architekten. (Juristische Wochenschrift. Nr. 2, Januar 1913) Berlin, 1913. Str. 76-79. (Nr. 158).

Ballet A. Le droit d'auteur sur les oeuvres de peinture et de sculpture. Paris, 1910. Str. 120. (Nr. 249).

Bigeon A. La Photographie et le Droit. Paris, b. d. Str. 305. (Nr. 253).

Bredif E. Etude théorique et pratique sur la protection des oeuvres photographiques. Paris, 18. 4. Str. 132. (Nr. 205).

Chabaud G. Le droit d'auteur des artistes et des fabricants. Paris, 1908. Str. 290. (Nr. 108).

Chabaud G. La protection légale des dessins et modèles. Propriété art. en matière d'art industriel: Loi de 1703-1902. Droit commun: Loi de 14 juillet 1909. Paris, 1913. Str. 323. (Nr. 81).

Dorff A. et Phollen J. Les expositions et le droit. Bruxelles, Paris, 1910. Str. 288. (Nr. 294).

Fuld L. Gesetz betreffend das Urheberrecht an Werken der bildenden Künste und der Photographie. Zweite Auflage. Berlin u. Leipzig, 1925. Str. 192. (Nr. 155).

Hansen F. Das photographische Urheberrecht nach dem Gesetze vom 9. Januar 1907. Halle a. S., 1907. Str. 87. (Nr. 36).

Hütten B. Das Bauwerkrech. Marburg, 1912. Str. 96. (Nr. 198).

Joly B. Etude sur la protection légale de la propriété artistique (peinture, sculpture, gravure), essai d'une théorie générale. Thèse. Paris, 1913. Str. 398. (Nr. 98).

Keysner H. Das Recht am eigenen Bilde. Berlin, 1896. Str. 63. (Nr. 201).

Kobel H. Der urheberrechtliche Schutz an Kartenwerken. (Sonderdruck aus G. R. u. U. 1928, Heft 7, S. 537). Berlin, 1928. Str. 1-23. (Nr. 37).

Kohler J. Kunstwerkrech (Gesetz vom 9 Januar 1907). Stuttgart, 1908. Str. 191. (Nr. 34).

Maillard G. La propriété industrielle, littér. et art. au point de vue administratif. Paris, b. d. Str. 178. (Nr. 124).

Morillot A. De la protection accordée aux oeuvres d'art, aux photographies, aux dessins et modèles industriels et aux brevets d'invention dans l'Empire d'Allemagne. Paris—Berlin, 1878. Str. 163. (Nr. 74).

Osterlieth A. Das Urheberrecht an Werken der bildenden Künste und der Photographie. Gesetz vom 9 Januar 1907. II Auflage, bearbeitet vom B. Marwitz. Berlin, 1929. Str. 269. (Nr. 38).

Potu E. La protection des oeuvres photographiques en droit français. (Extrait de la Revue trimestrielle de Droit Civil). Paris, 1912. Str. 393. (Nr. 90).

Rietschel S. Das Recht am eigenen Bilde. Tübingen u. Leipzig, 1903. Str. 55. (Nr. 191).

Riezler E. Die Beteiligung des Künstlers an der Wertsteigerung seiner Werke. (Recht und Wirtschaft, 2 Jahrg., Juli—August 1913). Berlin, 1913. Str. 217—222. (Nr. 219).

Sauvel E. Etudes de droit sur la Photographie. Paris, b. d. Str. 69. (Nr. 79).

Schünemann. Karikatur und Recht am eigenen Bilde. (G. R. u. U., Nr. 7, Juli 1928). Berlin, 1928. Str. 559—561. (Nr. 215, I).

Schünemann. Karikatur und Recht am eigenen Bilde. (G. R. u. U., Nr. 1, Januar 1929). Berlin, 1929. Str. 81—82. (Nr. 215, I).

Soleau E. Etude sur la propriété des modèles d'art appliqués à l'industrie. Paris, 1897. Str. 102. (Nr. 254).

Vaunois A. La Liberté du Portrait. (Extrait de la Revue de la Société des études historiques). Paris, 1894. Str. 7. (Nr. 130).

Vernet H. Du droit des peintres et des sculpteurs sur leurs ouvrages. Paris, 1841. Str. 32. (Nr. 128).

Wächter O. Das Recht des Künstlers gegen Nachbildung und Nachdruck seiner Werke. Stuttgart u. Augsburg, 1859. Str. 48. (Nr. 236).

Wächter O. Das Urheberrecht an Werken der bildenden Künste, Photographien und gewerblichen Mustern. Stuttgart, 1877. Str. 346. (Nr. 232).

FILM I KINEMATOGRAF.

Böhm O. Verträge im Filmgewerbe (insbesondere die Filmpacht, die Filmlizenz und der Filmserienvertrag). Berlin u. Leipzig, 1919. Str. 79. (Nr. 134).

Brennert H. Urheber und Film. Berlin, 1920. Str. 88. (Nr. 26).

Cohn G. Dr. Kinematographenrecht. Berlin, 1909. Str. 48. (Nr. 202).

Eckstein E. Deutsches Film- und Kinorecht. Mannheim, Berlin, Leipzig, 1924. Str. 510. (Nr. 203).

Fagg J. A. Urheberschaft und Urheberrecht am Film. Berlin, 1928. Str. 52. (Nr. 27).

Goldbaum W. Filmverlagsrecht an dreireifen Büchern. Berlin, b. d. Str. 55. (Nr. 29).

Goldbaum W. Tonfilmrecht. Berlin, 1929. Str. 112. (Nr. 57).

Maugras E. et Guégan M. Le Cinématographe devant le droit. Paris, 1908. Str. 142. (Nr. 131).

R A D I O.

Abel P. Rundfunk und Urheberrecht. (Sonderdruck aus der Gerichts-Zeitung, 1925). Wien, 1925. Str. 29. (Nr. 96).

Neugebauer E. Fernmelderecht mit Rundfunkrecht. III Auflage. Berlin, 1929. Str. 1016. (Nr. 22).

Reininger G. Der Schutz des Urheberrechtes im deutschen Rundfunk. Berlin u. Leipzig 1929. Str. 87. (Nr. 25).

Saudemont A. Etude de quelques droits de l'Etat et des particuliers dans le domaine de la radiophonie. Paris, 1927. Str. 238. (Nr. 109).

Steinberg A. Urheberrecht und Rundfunk. Dortmund, b. d. Str. 53. (Nr. 183).

N A K Ł A D.

Beissel R. Die „Nebenluftausgaben“ im deutschen Verlagswesen. Leipzig, 1917. Str. 74. (Nr. 185).

Birkmeyer K. Die Kodifikation des Verlagsrechtes. München, 1901. Str. 50. (Nr. 175).

Büchler R. Die Übertragung des Urheberrechtes. Rechtswirungen einschränkender Vertragsklauseln. Bern, 1925. Str. 179. (Nr. 150).

Heinitz E. u. Marwitz B. Das Reichsgesetz über das Verlagsrecht. Berlin u. Leipzig, 1922. Str. 136. (Nr. 153).

Henneberg H. Die Rechtsstellung des Verlegers nach modernem Recht. Berlin, 1908. Str. 127. (Nr. 173).

Mittelstaedt J. u. Hillig C. Das Verlagsrecht. Reichsgesetz vom 19 Juni 1901 mit Erläuterungen. Leipzig, 1901, Str. 189. (Nr. 204).

Hoffmann W. Das Reichsgesetz über das Verlagsrecht mit Erläuterungen. Berlin, 1925. Str. 182. (Nr. 154).

Isenschmid A. Das Verlagsrecht an Werken der bildenden Kunst und der Verlagsvertrag, systematisch dargestellt. Bern, 1912. Str. 233. (Nr. 200).

Katz R. A. Das Kunstverlagsrecht. (G. R. u. U. Nr. 12, Dezember 1903). Berlin, 1903. Str. 361—368. (Nr. 211).

Kelber K. Die rechtliche Natur des Verlagsvertrags. Borna—Leipzig, 1905. Str. 41. (Nr. 136).

Meyer H. Sittenwidrige Verlagsverträge. Leipzig, 1926. Str. 62. (Nr. 157).

Oppenheimer F. Die Pflichten des Verlegers nach dem Gesetz über das Verlagsrecht vom 19 Juni 1901. München, 1912. Str. 77. (Nr. 188).

Rudelle P. Des rapports juridiques entre les Auteurs et les Editeurs. Paris, 1898. Str. 235. (Nr. 116).

Runge K. Zur Frage der Besteuerung von Verlagsrecht und Verlagswert. Berlin, 1926. Str. 13. (Nr. 182).

Voigtländer R. Zur Entwicklung des Verlagsrechtes. Geschichte—Wünsche. Leipzig, 1892. Str. 24. (Nr. 159).

KONTRAKTY WYDAWNICZE.

Eisenmann E. Le Contrat d'Édition et les autres louages d'oeuvres intellectuelles. Paris, 1894. Str. 93. (Nr. 80).

Gregorio (de) A. Il Contratto di Edizione. Roma, 1913. Str. 335. (Nr. 59).

Huard A. Des Contrats entre les Auteurs et les Editeurs. Paris, 1889. Str. 152. (Nr. 117).

Kontrakty muzyczne Offenbacha, Bizeta i Gounoda. (Autografy 6 tych facsimilów fotograficznych w zbiorach Zalks'u). (Nr. 284).

Lardeur G. Du Contrat d'Édition en matière littéraire. Paris, 1893. Str. 220. (Nr. 77).

Lauterbourg W. Du Contrat d'Édition et de la nature juridique du Droit de l'Éditeur. Paris—Genève, 1915. Str. 318. (Nr. 63).

Pascaud H. Le Contrat d'Édition en matière art. ou littér. et la nécessité de la réglementation législative. Paris, 1894. Str. 31. (Nr. 126).

Rault J. Le Contrat d'Édition en droit français. Etr. de jurisprudence française. Paris, 1927. Str. 464. (Nr. 84).

RZECZOZNAWCY. ANKIETY. OPINJE.

Ajalbert J. Une Enquête sur les Droits de l'Artiste. Paris, 1905. Str. 140 (Nr. 123).

Anschütz R. Gutachten der Rechtsauskunftsstelle des Deutschen Verlagsvereins. Leipzig, 1915. Str. 76. (Nr. 138).

Dambach O. Gutachten über Nachdruck und Nachbildung (1864—1873). Leipzig, 1874. Str. 168 (Nr. 230).

Dambach O. Fünfzig Gutachten über Nachdruck und Nachbildung. (1874—1889). Leipzig, 1891. Str. 356. (Nr. 275).

Daude P. Gutachten der Königl. Preuss. Sachverständigen-Kammern für Werke der Literatur u. der Tonkunst. Berlin, 1907. Str. 310. (Nr. 146).

Hillig C. 385 Gutachten über urheberrechtliche, verlagsrechtliche und verlegerische Fragen. Leipzig, 1928. Str. 481. (Nr. 23).

Osterrieth A. Der Kunstschutz und das Sachverständigenwesen. (G. R. u. U., Nr. 2, Februar, 1908). Berlin, 1908. Str. 64—67. (Nr. 216).

PRAWA NA DOBRACH NIEMATERJALNYCH — I FISCUS.

Damme F. Das Heimfallsrecht (gesetzliches Erbrecht) des Fiskus an Urheberrechten im deutschen Reiche und in Oesterreich. (G. R. u. U., Nr. 1, Januar 1900). Berlin, 1900. Str. 1—4. (Nr. 212).

Meister Fr. Der Erwerb von Immaterialgüterrechten durch den Fiscus. Eisleben, 1905. (Nr. 160).

Wolff M. Das Erbrecht des Fiskus und das Urheberrecht. (Iherings Jahrb. für die Dogmatik des bürgerl. Rechts — 44 Band, 4 Heft). Jena, 1902. Str. 331—362. (Nr. 206).

GRANICE TRWANIA OCHRONY PRAWA AUTOR- SKIEGO. „DOMAINE PUBLIC“. „DOMAINE PUBLIC PAYANT“.

Barckhausen H. Remarques sur la Théorie des Domaines. Paris, 1884. Str. 16. (Nr. 265).

Boeuf M. F. Du Domaine national. Paris, 1894. Str. 56. (Nr. 266).

Estève J. L'Art et la Propriété. La protection des monuments historiques et des sites, l'embellissement des villes. Paris, 1925. Str. 443. (Nr. 265).

Heymann E. Die zeitliche Begrenzung des Urheberrechts. Sonderabdruck aus den Sitzungsberichten der Ac. der Wiss. 1927, XI. Berlin, 1927. Str. 121. (Nr. 42).

Houben H. H. Nicht 30 sondern 50 Jahre Urheberrecht. Berlin, 1927. Str. 32. (Nr. 40).

Kirstein G. Dreissig oder fünfzig Jahre? Leipzig. B. d. Str. 14. (Nr. 217).

Kirstein G. Beweis-Material zur Frage der Schutzfrist. Leipzig B. d. Str. 11. (Nr. 194).

Kloepfel F. Die Grenze des Kunstschutzes. (Markenschutz u. Wettbewerb, Nr. 8, Mai 1910). Berlin, 1910. Str. 244—247. (Nr. 208).

Montell M. Formation et évolution de la Notion de Domainalité Publique. Paris, 1902. Str. 358. (Nr. 95).

Récy (de) R. Traité du domaine public. II-ème édition. Paris, 1894. 2 tomy (razem opr.). Str. 539 i 725. (Nr. 97).

Rulkowski M. Skarb narodowy literatury, nauki i sztuki. Warszawa, 1926. Str. 16. (Nr. 323).

Salleilles R. Le Domaine public à Rome et son application en matière artistique. Paris, 1889. Str. 138. (Nr. 127).

Trotabas L. De l'utilisation du Domaine Public par les particuliers. Essai de classification juridique. Grenoble, 1924. Str. 147. (Nr. 106).

Vilbois J. Du Domaine Public Payant en matière de Droit d'Auteur. Paris, 1929. Str. 544. (Nr. 62).

ZWIĄZKI AUTORÓW, ARTYSTÓW I KOMPOZYTORÓW.

Barbier A. L. Examen de la Nature Juridique de la Société des Gens de Lettres. Paris, 1899. Str. 132. (Nr. 107).

Bayet J. La Société des Auteurs et Compositeurs dramatiques. Paris, 1908. Str. 496. (Nr. 240).

Ossorya-Brochocki St. Źródła dochodu i system obliczania tantjem i honorarjów dla autorów i kompozytorów. Warszawa, 1928. Str. 16. (Nr. 47).

Troisième Congrès de la **Confédération Internationale des Sociétés d'Auteurs et Compositeurs**. Berlin, 16—23 avril 1928. Paris, 1928. Str. 243. (Nr. 55).

Quatrième Congrès de la **Confédération Internationale des Sociétés d'Auteurs et Compositeurs**. Madrid, 20—25 mai 1929. Paris, 1929. Str. 208. (Nr. 91).

Dellhu H. La Légalité des Sociétés d'Auteurs et d'artistes dramatiques. Paris, 1911. Str. 156. (Nr. 114).

Fédération Internationale des Sociétés Théâtrales d'Amateurs. (XIV Congrès et IX Concours). Paris, 1923. Str. 18 (Nr. 312).

Mar J. St. Książka Pamiątkowa wydana z okazji dziesięciolecia Związku Autorów i Kompozytorów Scenicznycy „Zaiks“ (1918 — 1928). Warszawa, 1928. Str. 48. (Nr. 44).

Mededeelingen betreffende de Société des Auteurs, Compositeurs et Éditeurs de Musique. Nr. 13 April 1926. Amsterdam, 1926. Str. 127—146. (Nr. 311).

Mommaert J. Pourquoi nous repoussons la Nationalisation des Droits d'Auteurs en Belgique. Bruxelles, 1926. Str. 36 (Nr. 315).

Ponroy A. La Société des Gens de Lettres. Paris, 1908. Str. 162. (Nr. 298).

Rooman M. Rapport de M. Rooman du 7 mars à Bruxelles. Maszynopis. Bruxelles, 1926. Str. 14. (Nr. 308).

Società ital. degli aut. ed edit. Roma. Sezione piccoli diritti musicali. Elenco Soci al. 31 Marzo 1930. Roma 1930. Str. 104 (Nr. 369).

Société des Auteurs, Compositeurs et Editeurs de Musique (1851—1928). Bulletin Nr. 79. Année 1927—1928. Paris, 1928. Str. 159. (Nr. 54).

Réunion préparatoire du Congrès de Berlin des **Sociétés d'Auteurs chargées des perceptions non théâtrales**. Tenue à Paris du 17 au 20 Novembre 1927. Paris, 1927. Str. 94. (Nr. 56).

Une accusation grave à l'adresse de la **Société des Auteurs, Compositeurs et Editeurs de Musique de Paris**, en ce qui concerne son attitude en Hollande. Amsterdam, 1925. Str. 48. (Nr. 314).

Les Sociétés des Auteurs. Projet des vœux du Congrès de Budapest (1930) touchant les prétentions de l'industrie cinématographique de disposer définitivement et sans contrôle de l'auteur de l'adaptation d'une oeuvre. Budapest 1930. Maszynopis. Str. 2. (Nr. 380).

Virelles. A la Fédération des Sociétés Dramatiques d'expression française de Belgique. (Le Matin — 4 octobre 1926, p. 2). Anvers, 1926. (Nr. 310).

Sprawozdanie 9-te z działalności ogólnej Zarządu Centrali Związku Autorów i Kompozytorów Scenicznycy „ZAIKS“ za czas od I.I.1928 do 31.XII.1928. Warszawa, 1929. Str. 35. (Nr. 46).

Statut Związku Autorów i Kompozytorów Scenicznycy „ZAIKS“. Warszawa, 1928. Str. 16. (Nr. 45).

ZAIKS. Druki i maszynopisy Związku autorów i kompozytorów scenicznych: Statut, Regulamin, Odpis tabeli tantjemowej, Deklaracja, Konwencja między Związ-

crno. 5870/1931/1.

kiem a dyrekcją teatru (maszynopis), Konwencja między dyrekcją teatru a Związkiem, Kontrakt autorski między dyrekcją teatru a członkiem Związku (druk i maszynopis), Sprawozdanie Zarządu za 4.VI—31.XII 1921, Bilans za r. 1921, Spis członków rzeczywistych w centrali i gnieździe krakowskim, Wykaz członków rzeczywistych w gnieździe lwowskim, Lista członków Zw. Aut. Dramat., Rachunek honorarjów autorskich od 1.IX do 18.XII 1921. Warszawa. (Nr. 360).

Stanley Unwin. The Truth about Publishing. The third edition. London, 1929. Str. 359. (Nr. 163).

Strelser Fr. Der Autoren-Verkehr. Leipzig, 1892. Str. 94. (Nr. 355).

V A R I A.

Degenfeld-Schonburg (v.) F Geist und Wirtschaft. Betrachtungen über die Aussichten der deutschen Akademiker. Tübingen, 1927. Str. 225. (Nr. 192).

Hoffman A. L. Prawo autorskie w brzmieniu ostatnio obowiązującym. Warszawa, 1929. Str. 30. (Nr. 365 a).

Hoffman A. L. Prawo prasowe w brzmieniu ostatnio obowiązującym. Warsz., 1929. Str. 64. (Nr. 365 b).

Polskie Towarzystwo Ochrony Prawa Autorskiego. (Artykuł C. w Kurj. Warsz. z 29.IX.1927). Warszawa. (Nr. 363).

Quidam. O nowe prawo wydawnicze. (Wycinek z czasopisma z d. 20.VIII.1918). Warsz. (Nr. 364).

Statystyka Druków Nieperjodycznych za kwartały I, II, III roku 1929. Warszawa, 1929. Zeszyty 1, 2, 3. Str. 17+17+17. (Nr. 132).

Urzędowy Wykaz Druków wydanych w Rzeczypospolitej Polskiej i druków polskich lub Polski dotyczących, wydanych zagranicą. Rocznik I (1928). Warszawa, 1929. Tomów 4 Szp. 29 0. (Nr. 92).

Urzędowy Wykaz Druków wydanych w Rzeczypospolitej Polskiej i druków polskich lub Polski dotyczących wydanych zagranicą. Rocznik II 1929. Warszawa, 1929. Nr-rów 52. Szp. 3830. (Nr. 93).

Urzędowy Wykaz Druków wydanych w Rzeczypospolitej Polskiej Rocznik III. Warszawa, 1930. (Nr. 104).

X. — Własność literacka. (Kurj. Warsz. z 29.XII 1908 r.). Warszawa (Nr. 357 e).

WYDAWCY. KSIĘGARZE. HANDLARZE SZTUKI.

Dietze w. Die Preisbildung des Deutschen Buchhandels im Lichte der Kriegswucherverordnungen. Berlin, 1920. Str. 102. (Nr. 172).

Keiter H. Praktische Winke für Schriftsteller und Zeitungs-Korrespondenten. Essen — Ruhr, 1905. Str. 90. (Nr. 356).

Meler Graefe. Handel und Händler (Kunst und Künstler — Jahrgang XI, 1912—1913, str. 27—35, 104—110, I 6—211, 306—313). Berlin, 1912—1913. Tom jeden (12 zeszytów). Str. 639. (Nr. 316).

Michael J. The Commercial Side of Literature. London, 1925. Str. 254 (Nr. 278).

Putman G. H. and J. B. Authors and Publishers. A Manual of Suggestions for Beginners in Literature. Seventh Edition. New-York — London, 1897. Str. 292. (Nr. 279).

Schürmann A. Organisation und Rechtsgewohnheiten des deutschen Buchhandels (Entwicklung — B. 1; Usancen — B. 2). Halle a. S. 1880—1881. Tomów 2. Str: 333 i 245. (Nr. 226).

En souvenir des mérites à jamais mémorables de Monsieur

GEORGES MAILLARD

l'éminent Président de l'Association littéraire et artistique internationale, et surtout de la création, grâce à son heureuse initiative, des groupes nationaux au sein de l'Association, ce qui a contribué à la naissance de notre Société, — nous tenons à inscrire dans ce premier bulletin son nom illustre, à l'occasion du jubilé célébré récemment à Paris, et à joindre aux paroles chaleureuses prononcées au banquet par notre représentant Mr. le prof. Zaleski, l'expression de l'hommage unanime de notre Société au grand pionnier de la protection du droit d'auteur.

le Secr. gén. K. Wroczyński

le Prés. Z. Przesmycki

*premier bulletin de la société polonaise pour la protection du droit d'auteur (groupe polonais de l'association littéraire et artistique internationale) * mars 1931 * varsovie palais staszyc ** lettre circulaire des fondateurs de la société ** trois années liminaires * deux projets législatifs * participation aux congrès de l'association * formation de la bibliothèque de la société ** catalogue complet de la bibliothèque **